

Кінг Стівен

Біографія

КІНГ, Стівен (King, Stephen — нар. 21.09.1947, Портленд, США) — американський прозаїк, представник т. зв. "літератури жахів". Народився у Портленді (штат Мен), де живе й по сьогоднішній день. У 1970 р. закінчив Менський університет, після чого у пошуках роботи змінив багато місць, працював двірником, заробляв на прожиття у млині та пральні, був учителем мови та літератури в школі. "...У ті роки я прав простирадла за 1 долар 60 пенсів на годину й одночасно писав свій перший роман "Керрі" на крихітній кухоньці причіпного автовагончика, — пригадував пізніше письменник. — Донька, якій тоді виповнився лише рік, була вдягнута, як жебращка... За рік до того я обвінчався з дружиною Табітою у взятому напрокат костюмі... Він був більшим на кілька розмірів від того, який був мені потрібен". Уже в роки навчання в університеті Кінг уперше випробував свої літературні сили, співпрацював із студентською газетою, в якій публікував матеріали з різкою критикою мілітаристської політики США.

Перший опублікований твір Кінга — "Скляний поверх" (1967), проте справжнім літературним дебютом письменника стали романи "Керрі" ("Carrie", 1974) та "Салімовий наділ" ("Salem's Lot", 1975), які зробили К. надзвичайно популярним серед широкого читацького загалу. У романі "Керрі" письменник розповів історію своєрідної "анти-Попелюшки", яка терпить знущання з боку фанатично налаштованої у своїй релігійній вірі матері та однокласників, доки не відкриває у собі здатності до телекінезу. Прагнучи до помсти за пережиту зневагу, Керрі за допомогою своїх незвичайних здібностей руйнує рідне місто. Підтекст роману, який, як зауважили американські критики, завжди має місце в романах Кінга, свідчить про критичну оцінку письменником перспектив феміністичного руху.

У романі "Салімовий наділ" йдеться про нашість вампірів, що безжально знищують усе населення невеличкого містечка штату Мен (прихований план роману, на думку критики, відображає песимістичні настрої американців після Вотергейта щодо зменшення корумпованості американського суспільства). Образ героя, котрий через певні різні обставини виявляється відчуженим від суспільства і в умовах жорстокої конфронтації з ним компенсує принципи порушеної моральної справедливості руйнівним застосуванням своїх екстрасенсорних здібностей, стане наскрізним для творчості К.

Він буде використаний у багатьох його подальших романах, з яких особливо популярними стали "Мертва зона" ("The Dead Zone", 1979) і "Та, котра несе вогонь" ("Firestarter", 1980). Популярність перших романів Кінга забезпечила йому можливість цілковито присвятити себе літературній творчості, і вже з кінця 70-х років К. став одним із найбільш продуктивних і популярних (не лише у своїй країні, а й далеко за її межами) американських письменників.

Серед найвідоміших книг Кінґа: романи "Позиція" ("The Stand", 1978), "Шаленство" ("Rage", 1977), "Зупинка" ("The Stand", 1978), у якому відтворена всесвітня битва між силами Добра і Зла, що розгорнулася на території США; "Довга прогулянка" ("The Long Walk", 1979), "Куджо" ("Cujo", 1981), "Людина, котра біжить" ("The Running Man", 1982) "Крістіна" ("Christine", 1983) — про автомобіль, який метиться мучителям свого власника, "Потоншувач" ("Thinner", 1984), "Око дракона" ("The Eyes of the Dragon", 1984), "Воно" ("It", 1986) — матеріалізація дитячих страхів у муляжних образах класичних кіномонстрів Франкенштейна, Перевертня та Мумії. Згодом вийшли друком "Солдатські молоточки" ("The Tommyknockers", 1987), де Кінґ у стилі жахів інтерпретує тему інопланетян; "Темна половина" ("The Dark Half", 1989) — похмура притча про внутрішнє "я" письменника, яке прагне до самостійного існування; "Гра Джералда" ("Gerald's Game", 1992); збірки оповідань: "Нічна зміна" ("Night Shift", 1978), "Різні пори року" ("Different Seasons", 1982), "Туман" ("The Fog", 1980), "Шоу з мурашками по тілу" ("Creep-show", 1982), "Команда скелетів" ("Skeleton Crew", 1985), "Четверта година ранку" ("Four Past Midnight", 1990) та ін.

Кінґ вважається одним із найуспішніших комерційних авторів США, більшість його книг відразу після опублікування стають бестселерами, а їхній загальний тираж на сьогодні вже перевищив 100 млн. прим. Велика кількість творів Кінґа екранізована голівудськими кінорежисерами, і майже кожен такий фільм миттєво потрапляє у рейтинг "найкасовіших". Кінґ неодноразово ставав лауреатом престижних літературних нагород та премій як у США, так і в Західній Європі. Водночас, попри величезну популярність його творів у масового читача, у літературній критиці вже кілька десятиліть триває дискусія щодо оцінки його творчості. З одного боку, його визнають провідним представником "літератури жахів", сучасним продовжувачем традицій європейського "готичного роману", одним із найталановитіших письменників-фантастів, а, з іншого, піддають безжальній критиці за очевидну настанову на прийоми масової культури та сенсаційності, які активно реалізуються у його творчості.

Як справедливо зауважують О. Кошенко і Н. Капельгородська, "Стівен Кінґ дійсно робить певні поступки шаблонам, широко розповсюдженим в американській "літературі мільйонів". Він часто піклується про розважальну сторону інтриги, нерідко приносячи в жертву розважальності багатомірність характерів своїх персонажів та глибину розробки порушеної теми, занадто захоплюється змалюванням різноманітних патологій і жорстокості. Але абсолютно несправедливо було би зараховувати Кінґа у розряд модних постачальників літературних сенсацій тільки через те, що його романи надзвичайно успішні не в елітарних колах, а серед багатомільйонної читацької аудиторії. Несправедливо було б не помічати в оригінальних творах Кінґа важливості порушених проблем і злободенної актуальності досліджуваних ним конфліктів, навіть за умови прагнення письменника до розважальності описуваного, до вишуканої побудови інтриги та сюжету, які забезпечують його книгам престижне місце в списку бестселерів". Однією із найяскравіших прикметних ознак прози Кінґа є її настанова на поєднання в межах одного твору стильових ознак різноманітних, часто протилежних за

характером естетичної спрямованості, жанрів: фантастики, детективу, жахів, містики, філософської алегорії, притчі, що, зрештою, надає його творам ознак оригінальності та неповторності.

В. Назарець